

ÅRSRAPPORT

AVINOR FLYSIKRING 2015

Innholdsfortegnelse

HOVEDTREKK	3
OM AVINOR FLYSIKRING AS	4
VIKTIGE HENDELSER 2015	4
ØKONOMI OG FINANS	5
EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE	7
TRAFIKKUTVIKLING	7
FLYSIKKERHET OG HMS.....	8
SAMFUNNSANSVAR	8
YTRE MILJØ.....	8
PERSONAL OG ORGANISASJON.....	8
FREMIDSUTSIKTER OG RAMMEBETINGELSER	9
ÅRSREGNSKAP MED NOTER 2015.....	10

Årsberetningen 2015

HOVEDTREKK

Avinor Flysikring AS leverer tårntjeneste på flyplasser, flygekontrolltjeneste for trafikken i norsk luftrom og teknisk infrastruktur for flynavigasjon, og har inndelt sine forretningsområder som følger:

- Underveistjenester
- Tårntjenester
- Systemdriftstjenester
- Remote services

Avinor Flysikring AS hadde sitt første hele driftsår i 2015. Det var et år preget av høy aktivitet med trafikkvekst, stor omstilling og flere store prosjekter i samtidighet.

Selskapet leverer innenfor mål både på finansielt, kapasitet og operasjonelt og tilfredsstillende eiers krav til avkastning på kapital.

Det er gjennomført flere interne og eksterne revisjoner av Avinor Flysikring AS, blant annet fra Luftfartstilsynet. Avvikene som er funnet er håndtert gjennom iverksettelse av korrigerende tiltak.

OM AVINOR FLYSIKRING AS

I juni 2014 ble Avinor Flysikring AS etablert som et heleid aksjeselskap i Avinor AS. Datterselskapet er en integrert del av konsernet, men etableringen har sikret et klart økonomisk skille mellom Avinor Flysikring AS og øvrig virksomhet i Avinor-konsernet. Avinor Flysikring AS har sitt hovedkontor i Oslo.

Avinor Flysikring AS som et eget selskap for flysikringstjenester gir klare rammer for samarbeidet med Avinor-konsernet og sikrer et tydelig forhold mellom kunde og leverandør. Det er særlig viktig i forhold til ytelsesregimet i EUs Single European Sky (SES), som vil fortsette å prege utviklingen innenfor Flysikring i årene som kommer.

Avinor Flysikring AS er underlagt reguleringer fra Samferdselsdepartementet. Samferdselsdepartementet er også overordnet myndighet for norsk luftfart og fastsetter Luftfartstilsynets regelverk som har konsekvenser for selskapets drift.

For underveistjenesten er det innført et ytelsesbasert prissystem i Europa med risikodeling med kundene, de øvrige flysikringstjenestene er selvfinansiert basert på en fast prising.

Utpekt leverandør

Avinor Flysikring AS mottok i desember 2014 nytt utpekingsvedtak for lufttrafikkjenester fra Samferdselsdepartementet. For underveistjenesten ble Avinor Flysikring AS utpekt fram til 2024. For tårntjenesten og innflygingskontroll er Avinor Flysikring AS utpekt til og med 2017. Avinor Flysikring AS er således eneleverandør av inn-/utflygings-, underveis- og flynavigasjonstjenester til norske lufthavner og norsk luftrom.

Allerede i dag kan lufthavner utenfor Avinor-konsernet velge å kjøpe sine tårntjenester fra andre selskap en Avinor Flysikring. Myndighetene har signalisert ytterligere konkurranse i markedet for flysikringstjenester før utløpet av utpekingsperioden i 2017. Avinor Flysikring AS jobber offensivt for å kunne stille forberedt i et framtidig konkurranseutsatt flysikringsmarked.

Overordnet har Avinor Flysikring AS en visjon om å være en ledende leverandør av flysikringstjenester i Nord-Europa. Avinor Flysikring AS sin forretningside er å bidra til økt verdiskaping for kunder og samfunn ved å levere etterspurte flysikringstjenester.

VIKTIGE HENDELSER 2015

Skal gjennomføre verdens største satsing på fjernstyrte tårn

I 2015 har Avinor Flysikring besluttet å gjennomføre en betydelig satsing på fjernstyrte tårn, i tett samarbeid med øvrige deler av Avinor-konsernet og teknologileverandører.

Avinor-konsernet har besluttet å investere i fjernstyrt tårntjeneste for opptil 15 lufthavner, fra et tårnsenter lokalisert i Bodø. En videre satsing forventes å omfatte flere av Avinors lufthavner.

Det er inngått en kontrakt med Kongsberg Defence Systems for leveranse av et antall fjernstyrte tårn verdt 400 MNOK. KONGSBERG er hovedleverandør i tett samarbeid med partner Indra Navia AS.

Fjernstyrte tårn er en viktig satsing som byr på store muligheter både for Avinor Flysikring og norsk luftfartsindustri. Teknologien legger til rette for sikker og effektiv drift av norske lufthavner, og kan gi betydelige muligheter for Avinor Flysikring.

Økt sikkerhet for offshorettrafikk

I november etablerte Avinor Flysikring kontrollert luftrom for Ekofisk-området. Innføringen bidrar til økt sikkerhet for de mange tusen flygningene som årlig gjennomføres i området. Høsten 2014 ble overvåkingen på norsk sokkel bedret med innføring av ADS-B systemet. Denne teknologien har vært nødvendig for å kunne levere flygekontrolltjeneste i området, og Ekofisk-området er det første området som får kontrollert luftrom basert på ADS-B. Avinor Flysikring jobber videre med å etablere kontrollert luftrom i flere områder på norsk sokkel. Neste områder er Balder, hvor det er planlagt innført i mars 2016.

Free Route Airspace

I november ble det innført ny luftromsorganisering i Norge, Finland, Latvia og Estland, i samarbeid med de andre aktørene i NEFAB-samarbeidet. Etableringen viser at man lykkes med å finne gode løsninger for flyselskapene og samtidig bidra til å oppfylle EUs mål i Single European Sky-programmet. Nå kan flyselskapene planlegge å fly på mest mulig optimal måte mellom flyplasser, uten å være avhengig av forhåndsdefinerte rutemønstre. Resultatet er at flyselskapene kan ha med seg mindre drivstoff, og man sparer både kostnader og klimautslipp

Ikke medhold i Sandefjord tingrett

For å få avklart hvorvidt det foreligger en betalingsplikt, har Avinor Flysikring AS gått til sak mot Sandefjord Lufthavn AS med krav om vederlag for innflygningskontrolltjenester. I mai avsa Sandefjord Tingrett dom på at Avinor Flysikring ikke har krav på vederlag. Avinor Flysikring har valgt å anke dommen, og saken er berammet til mai 2016.

ØKONOMI OG FINANS

Økonomiske resultater

I perioden 01.01.15 – 31.12.15 utgjorde driftsinntektene i Avinor Flysikring AS 2 085,6 millioner kroner med et resultat etter skatt på 112,6 millioner kroner. Balanseførte prosjektkostnader utgjorde 335,2 millioner kroner. Selskapet hadde en netto kontantstrøm fra driften på 142,1 millioner kroner. Omsetningen sammenlignet med året før er omtrent samme nivå med hensyn til at 2014 kun var for perioden 01.06.14-31.12.14. Resultatet etter skatt er lavere sammenlignet med

2014. Dette skyldes i hovedsak økte omstillingskostnader i 2015 og positiv effekt i 2014 på planendring pensjoner. Samtidig har økt trafikk underveis hatt en positiv effekt på resultat for 2015.

Flysikringstjenestene har i året 2015 hatt en positiv utvikling sammenlignet med samme periode året før.

Positivt estimatavvik i pensjoner for 2015 MNOK 386,2 skyldes endring i de økonomiske forutsetningene. Ca 66% av de ansatte har pensjonsordning som løper fra 62 eller 65 års alder. Nærmere beskrivelser vedr. pensjoner er beskrevet i note 18 til regnskapet.

Samlede driftskostnader før avskrivninger, verdiendringer og andre tap/gevinster i perioden 01.01.15 – 31.12.15 utgjorde 1 858,7 millioner kroner.

Samlede av- og nedskrivninger utgjorde 73,6 millioner kroner.

Selskapet hadde i perioden et driftsresultat på 143,3 millioner kroner. Driftsmarginen var på 6,9 prosent. Balanseført tilgang på driftsmidler inkludert anlegg under utførelse utgjorde for regnskapsperioden 133,7 millioner kroner.

Netto finansresultat utgjorde 8,1 millioner kroner, som i all hovedsak kan forklares med at selskapet ikke har rentebærende gjeld i regnskapsperioden. Inntekten er i hovedsak renteinntekter av bankinnskudd.

Selskapets skattekostnad i 2015 var 38,7 millioner kroner.

Kontantstrøm og kapitalstruktur

Avinor Flysikring AS hadde i perioden 01.01.15 - 31.12.15 en netto kontantstrøm fra drift på 142,1 millioner kroner. Vesentlige regnskapsposter uten kontantstrømeffekt er belastede avskrivninger med 73,6 millioner kroner.

Selskapets total kapital pr. 31.12.15 utgjorde 1 931,2 millioner kroner med en egenkapitalprosent på 40,2%.

Effekter av endringer i økonomiske og demografiske forutsetninger som er lagt til grunn ved beregning av pensjonsforpliktelse, er regnskapsført mot egenkapital.

Avinor Flysikring AS hadde per 31.12.15 ikke rentebærende gjeld, og likviditetsreserven utgjorde 403,6 millioner kroner i fordring inntående som en del av konsernkontoordningen i Avinor-konsernet.

Disponering av resultatet

Styret foreslår følgende disponering av resultatet for 2015: Overført til annen egenkapital: 112,6 millioner kroner

Basert på prognoser, langsiktige planer og en forsvarlig egenkapital er årsregnskapet for 2015 utarbeidet under forutsetning av fortsatt drift (jf. paragraf 3-3 i regnskapsloven). Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Avinor Flysikring AS er et selskap med forsvarlig egenkapital, solid likviditet og generell god økonomi. Egenkapitalen i Avinor Flysikring AS er imidlertid svært volatil for endringer i pensjonsforpliktelsen.

Risikoforhold

Avinor Flysikring AS har sterk oppmerksomhet på sikker avvikling av flytrafikken. Det er etablert prosedyrer og tiltak for å minimere både sannsynligheten for og konsekvensen av ulykker og alvorlige hendelser. I tillegg til fly-operative forhold, er virksomheten eksponert for finansiell risiko. Det er en kontinuerlig regulatorisk utvikling innen nasjonal og internasjonal luftfart.

Selskapets inntekter og inntjening er eksponert for endringer i flyselskapenes tilbud og produksjon. Hovedtyngden av selskapets fordringer er mot flyselskapene.

Avinor Flysikring AS har finansiell risiko knyttet til valutasingninger på grunn av både inntekter og kostnader i utenlandsk valuta. Det benyttes finansielle sikringsinstrumenter (valutaderivater) til å begrense risiko.

Selskapets pensjonsordning er ytelsesbasert, og er sensitiv overfor endringer i de økonomiske forutsetningene. For virkningene av endringer, se note nr. 18 siste avsnitt.

Avinor Flysikring AS har krevd vederlag for innflygningskontrolltjenester for Rygge, Sandefjord og Skien lufthavner. Forsvaret betaler for Rygge i samsvar med inngåtte avtaler og Skien har innbetalt i 2015, men med forbehold om tilbakebetaling for sivil trafikk i det tilfelle at Sandefjord ikke betaler i siste instans. Sandefjord har bestridt vederlagskravet på prinsipielt grunnlag, i det de hevder at krav om betaling manglet i hjemmel i lov/forskrift. Frivillig avtale motstrides og rettslig prosess for avklaring av betalingsplikt er iverksatt. Rettsak (anken) er berammet til mai 2016.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

Konsernstyret har utarbeidet egen redegjørelse om eierstyring og selskapsledelse som følger norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (NUES). Redegjørelsen er vedlegg til konsernets beretning.

Styret i Avinor Flysikring AS består av eksterne deltakere, konserninterne ledere og ansatte. Oppnevning av styret og styrets arbeid skjer i henhold til konsernets prinsipper for god eierstyring.

TRAFIKKUTVIKLING

Antall kommersielle flybevegelser (rute, charter, frakt og offshore) gikk i 2015 ned med 2,7 prosent i forhold til 2014. 2015 viste fortsatt vekst i antall service units, men veksten var avtakende sammenlignet med senere år. Service units økte fra 2 220 257 i 2014 til 2 313 891 i 2015, en økning

tilsvarende 4,2 %. Overflygninger i norsk luftrom steg med 6,1 prosent, mens innenlands- og utenlandstrafikk var avtakende med hhv 2,8% og 6,3%.

FLYSIKKERHET OG HMS

Avinor Flysikring AS legger sterk vekt på sikkerhetsfremmende og risikoreduserende tiltak. Det var ingen luftfartsulykker i 2015 der Avinor FS var medvirkende. Imidlertid registrerte Avinor FS en alvorlig luftfartshendelse i 2015. Denne er fulgt opp med umiddelbare tiltak lokalt, i tillegg er det gjennomført en utvidet undersøkelse og basert på resultatet av denne konkludert med tiltak som følges opp i tråd med Flysikrings Sikkerhetsstyringssystem.

Rapporteringsgraden vurderes til å være god

SAMFUNNSANSVAR

Årsberetningen for Avinor-konsernet inneholder en redegjørelse for samfunnsansvar som også omhandler Avinor Flysikring AS.

YTRE MILJØ

Avinor Flysikring AS påvirker i liten grad det ytre miljøet ved forurensning og støy, men har som mål å være en bidragsyter til å redusere negative miljøeffekter av lufttrafikken.

Avinor Flysikring AS gjennomfører flere prosjekter med hensikt å optimalisere norsk luftrom for økt sikkerhet, sikre fremtidig- kapasitet, standardisere og effektivisere tjenesteleveransen og redusere negativ miljøpåvirkning.

PERSONAL OG ORGANISASJON

Ved utgangen av 2015 var det 1068 ansatte i Avinor Flysikring AS som til sammen utgjorde 1048,8 årsverk. Selskapet hadde 1009,3 faste årsverk, 3,5 midlertidige årsverk, samt 36 årsverk flygelederelever. Dette er en nedgang av totalt antall ansatte siden 2014 på 1,8%.

Kvinneandelen blant faste ansatte er 23 prosent, siste kull av flygelederelever i 2015 hadde en kvinneandel på 31,4 %, en økning på 6% siden 2014. Hoveddelen av de ansatte i Avinor Flysikring AS er omfattet av tariffavtaler og således er lønnsnivået i selskapet fordelt likt mellom kjønn. Det legges vekt på at alle ansatte skal ha like muligheter i selskapet uavhengig av kjønn, alder, funksjonsevne, etnisk eller kulturell bakgrunn. Avinor Flysikring AS har systematiserte prestasjonssamtaler som sikrer en nøytral lønns- og karriereutvikling. Rekruttering av kvinner og oppfølging av kvinnelige rekrutter er høyt prioritert.

Sykefraværet i Avinor Flysikring AS var 4 prosent i perioden 01.01.15-31.12.15. Langtidsfraværet over 8 uker utgjorde 1,4 prosent. Selskapets IA-mål er et sykefravær på 4 prosent eller lavere.

Samarbeidet mellom selskapets ledelse og tillitsvalgte vurderes som konstruktivt og godt.

Medarbeiderundersøkelsen (MU) ble avholdt høsten 2015. I alt 822 av selskapets ansatte besvarte undersøkelsen, hvilket tilsvarer en responsrate på 79 %.

FREMTIDSUTSIKTER OG RAMMEBETINGELSER

Forventet økonomisk utvikling

Flysikring forventes å ha en fortsatt solid utvikling i 2016. Innenfor underveistjenesten ser vi noe metning i veksten i antall service units mot slutten av 2015. Denne trenden forventes å fortsette inn i 2016, dog er service units fortsatt på et historisk høyt nivå. På tårnområdet er prisene redusert noe inn i 2016. Fra 2017 vil det innføres konkurranse på leveranse av tårntjenester for utvalgte tårn i Norge. Selskapet møter noe reduksjon i inntektene i 2016, samt fremtidig konkurranse, med fortsatte effektiviseringstiltak som gir god kostnadseffekt i 2016 og årene deretter.

Store interne omstillinger gjør at Avinor Flysikring AS er inne i en fase preget av betydelige utfordringer. Det legges vekt på å sikre gode og effektive prosesser internt, god kostnadskontroll i drift og i prosjektene, samt å ivareta forventninger fra eier og kunder. Styret har derfor en tett oppfølging av selskapets inntjening, driftskostnader, finansiering og regulatoriske rammer.

Styret takker alle ansatte og samarbeidspartnere for god innsats i Avinor Flysikring AS.

Oslo, 16. Mars 2016

Dag Falk-Petersen
Styreleder

Mari Cybelle Hermansen
Nestleder

Ingrid Synnøve Brendryen

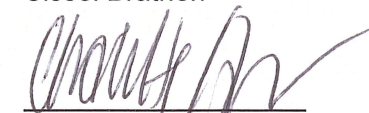
Sissel Bråthen

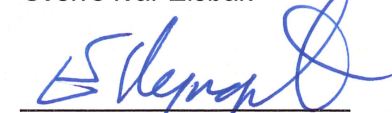
Sverre Ivar Elsbak

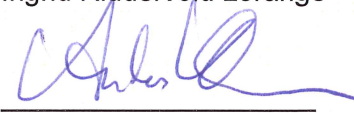
Ingrid R. Lorange
Ingrid Riddervold Lorange

Charlotte Andsåger

Espen Slyngstad

Anders Kirsebom
Administrerende Direktør

Avinor Flysikring AS
Resultatregnskap

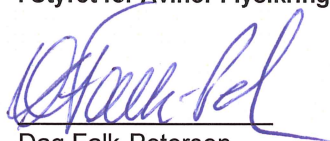
Beløp i MNOK	Note	2015	01.06-31.12.14
<i>Driftsinntekter:</i>			
Underveisavgift		1 130,5	615,0
Tårntjenester		639,7	375,7
Systemdrift		247,6	139,2
Andre driftsinntekter		67,8	80,9
Sum driftsinntekter	4	2 085,6	1 210,8
<i>Driftskostnader:</i>			
Varekostnader		23,3	17,9
Lønn og andre personalkostnader	5	1 369,9	621,0
Av- og nedskrivninger	8,10	73,6	50,1
Andre driftskostnader	7	465,5	299,3
Sum driftskostnader før verdiendring og andre tap/gevinst, netto		1 932,3	988,3
Verdiendringer og andre tap/gevinster - netto	6	-10,0	11,9
Driftsresultat		143,3	234,4
<i>Finansinntekter- og kostnader:</i>			
Renteinntekter	8	8,5	2,4
Rentekostnader	8	0,4	0,1
Finansresultat		8,1	2,3
Resultat før skattekostnad		151,4	236,7
Skattekostnad	9	38,7	64,0
Årsresultat		112,6	172,7
Årets utvidede resultat			
Aktuarielle gevinster/tap på pensjonsforpliktelse	17, 18	440,6	-254,6
Skatteeffekt		-119,0	68,7
Endring skattesats, effekt utsatt skattefordel/-forpliktelse	17	3,7	
Sum utvidet resultat etter skatt		325,4	-185,9
Årets totalresultat		438,0	-13,1
Tilordnet:			
Aksjonær		112,6	172,7

Avinor Flysikring AS
Balanse

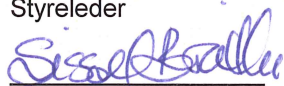
Beløp i MNOK	Note	31.12.2015	31.12.2014
EIENDELER			
Anleggsmidler			
<i>Immaterielle eiendeler:</i>			
Utsatt skattefordel	9	141,3	251,8
Andre immaterielle eiendeler	10	75,5	15,7
Sum immaterielle eiendeler		216,8	267,5
<i>Varige driftsmidler:</i>			
Varige driftsmidler	10	546,6	555,0
Anlegg under utførelse	10	335,2	329,1
Sum varige driftsmidler		881,8	884,1
<i>Finansielle anleggsmidler:</i>			
Andre langsiktige fordringer	11	0,2	0,1
Sum finansielle anleggsmidler		0,2	0,1
Sum anleggsmidler		1 098,8	1 151,7
Omløpsmidler			
Fordringer	12,14	832,4	570,8
Bankinnskudd, kontanter og lignende	15	0,0	0,0
Sum omløpsmidler		832,4	570,8
Sum eiendeler		1 931,2	1 722,5

Beløp i MNOK	Note	31.12.2015	31.12.2014
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
<i>Innskutt egenkapital:</i>			
Selskapskapital	16,17	365,0	365,0
Annen innskutt egenkapital	17	2,2	2,2
<i>Sum innskutt egenkapital</i>		367,2	367,2
<i>Opptjent egenkapital:</i>			
Annen egenkapital ikke resultatført	17	139,5	-185,9
Annen egenkapital	17	268,2	172,7
<i>Sum opptjent egenkapital</i>		407,8	-13,1
Sum egenkapital		774,9	354,1
Gjeld og forpliktelser			
<i>Avsetning for forpliktelse:</i>			
Pensjonsforpliktelser	18	560,2	942,4
Annen forpliktelse	19	9,2	6,5
<i>Sum forpliktelser</i>		569,4	948,9
<i>Langsiktig gjeld:</i>			
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0,0	0,0
<i>Kortsiktig gjeld:</i>			
Leverandørgjeld		38,9	109,4
Betalbar skatt	9	58,0	13,8
Skyldige offentlige avgifter		120,8	110,5
Derivater	13	7,0	9,1
Annen kortsiktig gjeld	19, 20	362,3	176,7
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		587,0	419,5
Sum gjeld		1 156,3	1 368,4
Sum egenkapital og gjeld		1 931,2	1 722,5

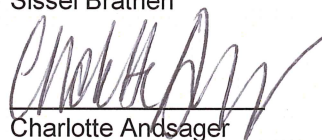
I Styret for Avinor Flysikring AS, Oslo 16. mars 2016

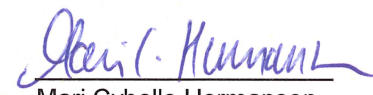
Dag Falk-Petersen
Styreleder

Sissel Bråthen

Charlotte Andsgaer

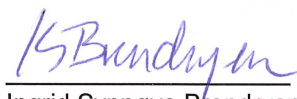
Mari Cybelle Hermansen
Nestleder

Sverre Ivar Elsbak

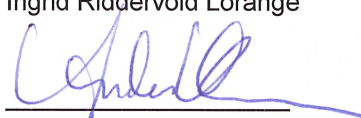
Espen Slyngstad

Ingrid Synnøve Bændryen

Ingrid Riddervold Lorange

Anders Kirsebom
Administrerende Direktør

Avinor Flysikring AS
Kontantstrømoppstilling

Beløp i MNOK	Note	2015	2014
Kontantstrømmer fra driften			
Kontantstrømmer fra driften*		142,1	136,0
Betalte skatter		-16,5	0,0
Netto kontantstrøm fra driften		125,6	136,0
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Investering i varige driftsmidler		-133,7	-138,3
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-133,7	-138,3
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Betalte renter		8,1	2,3
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		8,1	2,3
Endring i kontanter, bankinnskudd og lignende		0,0	0,0
Kontanter, bankinnskudd og lignende 1.1		0,0	0,0
Kontanter, bankinnskudd og lignende 31.12		0,0	0,0

Beløp i MNOK		2015	2014
Resultat før skatt		151,4	236,7
Ordinære avskrivninger	10	73,6	50,1
Tap/gevinst anleggsmidler		-0,2	0,1
Verdiendringer og andre tap/gevinster - netto (urealiserte)	6	-10,3	6,7
Endring i varer, kundefordringer og leverandørgjeld		-56,9	-144,1
Forskjellen mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger		58,5	-167,7
Endringer i andre tidsavgrensningsposter		89,6	246,2
Endringer i konserninterne fordringer og forpliktelser		-163,6	-92,1
Kontantstrøm fra driften		142,1	136,0

1. Generell informasjon

Avinor Flysikring AS er et aksjeselskap registrert i Norge. Selskapets hovedkontor er lokalisert i Oslo, Dronning Eufemias gate 6, 0191 OSLO, Norge. Avinor Flysikring AS ble utfisjonert fra Avinor AS med regnskapsmessig virkning fra 01.06.2014.

2. Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er avlagt i henhold til regnskapsloven § 3-9 og Forskrift om forenklet IFRS fastsatt av Finansdepartementet 2008. Dette innebærer i hovedsak at innregning og måling følger internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) og presentasjon og noteopplysninger er i henhold til norsk regnskapslov og god regnskapsskikk. Årsregnskapet er vedtatt av selskapets styre 25.03.2016.

2.1. Forenklet IFRS

Selskapet har anvendt følgende forenklinger fra innregnings- og vurderingsreglene i IFRS:

- IFRS 1 nr 7 om videreføring av anskaffelseskost på investeringer i datterselskap, tilknyttede selskap og felles kontrollert virksomhet
- IAS 10 nr 12 og 13 fravikes slik at utbytte og konsernbidrag regnskapsføres i samsvare med regnskapslovens bestemmelser
- IAS 28 og IAS 31 fravikes slik at kostmetoden er benyttet for investeringer i tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet

2.2. Grunnlag for utarbeidelse av årsregnskapet

Selskapsregnskapet legger til grunn prinsippene i et historisk kost regnskap, med unntak av finansielle instrumenter til virkelig verdi.

2.3. Segmentinformasjon

Selskapet er organisert som ett rapporterende segment.

2.4. Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

2.5. Bruk av estimater

Ved utarbeidelse av årsregnskapet har selskapets ledelse benyttet estimater basert på beste skjønn og forutsetninger som er vurdert å være realistiske. Det vil kunne oppstå situasjoner eller endringer i markedsforhold som kan medføre endrede estimater, og dermed påvirke selskapets eiendeler, gjeld, egenkapital og resultat.

Selskapets mest vesentlige regnskapsestimater/antagelser og forutsetninger er knyttet til følgende poster:

- Avskrivninger på varige driftsmidler
- Netto pensjonsforpliktelse

2.6. Prinsipper for inntektsføring

Inntekt regnskapsføres når det er sannsynlig at transaksjoner vil generere fremtidige økonomiske fordeler som vil tilflyte selskapet, og beløpets størrelse kan estimeres pålitelig.

Konsernbidrag som avgis til morselskapet regnskapsføres direkte mot annen egenkapital. Avgitt konsernbidrag regnskapsføres netto (etter skatt). Mottatt konsernbidrag fra mor regnskapsføres som innskutt annen egenkapital.

2.7. Inntektsskatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at selskapet vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Selskapet regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at selskapet kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad selskapet ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidig skattesats knyttet til postene hvor den midlertidige forskjellen har oppstått. Utsatt skatt og utsatt skattefordel føres opp til nominell verdi og er klassifisert som immaterielt eiendel (langsiktig forpliktelse) i balansen.

Skattekostnaden består av betalbar skatt og utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført direkte mot egenkapitalen. Hvis det er tilfellet, blir skatten også ført direkte mot egenkapitalen.

2.8. Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres første gang til anskaffelseskost. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmiddelet.

Påfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat, når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler knyttet til utgiften vil tilflytte konsernet, og utgiften kan måles pålitelig. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultat i den perioden utgiftene pådras.

Lånekostnader som påløper under konstruksjon av driftsmidler balanseføres fram til eiendelen er klar til påtenkt bruk.

Tomter, boliger og anlegg under utførelse avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Bygninger og fast eiendom	10-50 år
Veier, anlegg m.m.	5-50 år
Banesystem	15-50 år
Transportmidler	3-20 år
Andre anleggsmidler	5-15 år

Driftsmidlenes utnyttbare levetid revurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Gevinst og tap ved avgang resultatføres og utgjør forskjellen mellom salgpris og balansesført verdi.

2.9. Leieavtaler

Selskapet som leietaker

Finansielle leieavtaler:

Leieavtaler hvor selskapet overtar den vesentlige del av risiko og avkastning som er forbundet med eierskap av eiendelen er finansielle leieavtaler.

Operasjonelle leieavtaler:

Leieavtaler hvor det vesentligste av risiko og avkastning som er forbundet med eierskap av eiendelen ikke er overført klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetalingen klassifiseres som driftskostnad og resultatføres lineært over kontraktsperioden.

Selskapet som utleier

Operasjonelle leieavtaler:

Selskapet presenterer eiendeler som er utleid som anleggsmidler i balansen. Leieinntekten inntektsføres lineært over leieperioden.

2.10. Finansielle eiendeler

Selskapet klassifiserer finansielle eiendeler i følgende kategorier: 1. Til virkelig verdi over resultatet 2. lån og fordringer. Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen. Ledelsen klassifiserer finansielle eiendeler ved anskaffelse.

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler til virkelig verdi består av finansielle derivater med positiv markedsverdi. Eiendeler i denne kategorien klassifiseres som omløpsmidler hvis de forventes å bli realisert innen 12 måneder etter balansedagen.

Lån og fordringer

Lån og fordringer er finansielle eiendeler som har fastsatte betalinger, bortsett fra derivater. Disse finansielle eiendelene omsettes ikke i et aktivt marked. De klassifiseres som omløpsmidler, med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen. I så fall klassifiseres de som anleggsmidler. Lån og fordringer klassifiseres som "kundefordringer og andre fordringer" i balansen.

På hver balansedag vurderer selskapet om det finnes objektive indikatorer som tyder på verdiforringelse av enkelte eiendeler eller grupper av finansielle eiendeler. Nedskrivning gjøres om en verdiforringelse antas å være vesentlig og ha varig karakter.

Vanlige kjøp og salg av finansielle eiendeler regnskapsføres på avtaletidspunktet, som er den dagen konsernet forplikter seg til å kjøpe eller selge eiendelen.

Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres til virkelig verdi over resultat, balanseføres første gang til virkelig verdi med tillegg av transaksjonsutgifter.

Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultat regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi og transaksjonskostnader resultatføres.

Finansielle eiendeler fjernes fra balansen når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører eller når disse rettighetene er blitt overført og konsernet i hovedsak har overført all risiko og hele gevinstpotensialet ved eierskapet.

2.11. Derivater og sikring

Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontrakten inngås, og deretter løpende til virkelig verdi. Regnskapsføringen av tilhørende gevinster og tap avhenger av hvorvidt derivatet er utpekt som et sikringsinstrument, og hvis dette er tilfelle, typen av sikring. Selskapet klassifiserer derivater som inngår i en sikring som en sikring av en bestemt risiko knyttet til en balanseført eiendel, forpliktelse eller svært sannsynlig fremtidig transaksjon (kontantstrømsikring).

Virkelig verdi av et sikringsderivat klassifiseres som anleggsmiddel eller langsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid på sikringsobjektet er lenger enn 12 måneder og som omløpsmiddel eller kortsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid på sikringsobjektet er mindre enn 12 måneder. Derivater holdt for handelsformål klassifiseres som omløpsmiddel eller kortsiktig gjeld.

Selskapet gjennomfører økonomisk sikring i forbindelse med kjøp av kraft og utenlandsk valuta. For kraft benyttes kraftderivater handlet på NordPool. Disse derivatene kvalifiserer ikke for sikringsbøkføring.

Endringer i virkelig verdi på derivater som ikke kvalifiserer for sikringsbøkføring resultatføres som "Verdiendringer og andre tap/gevinster - netto" eller som "Finanskostnader" netto. Derivatene vurderes til virkelig verdi over resultat.

2.12. Finansielle forpliktelser

Selskapet klassifiserer finansielle forpliktelser i følgende kategorier:

1. Virkelig verdi over resultat
2. Andre finansielle forpliktelser

Klassifiseringen avhenger av hensikten med forpliktelsen. Ledelsen klassifiserer finansielle forpliktelser når de pådras.

Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet

Finansielle forpliktelser til virkelig verdi består av finansielle derivater med negativ markedsverdi. Derivatene balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontrakten inngås. Ved etterfølgende måling resultatføres endringer i virkelig verdi. Forpliktelser i denne kategorien klassifiseres som kortsiktig gjeld hvis de forventes å forfalle innen 12 måneder etter balansedagen.

Andre finansielle forpliktelser

Andre finansielle forpliktelser er finansielle forpliktelser som har fastsatte betalinger, bortsett fra derivater. Disse finansielle forpliktelsene omsettes ikke i et aktivt marked. Forpliktelsene balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt forpliktelsen pådras. Etterfølgende måling skjer til amortisert kost etter effektiv rente metode. De klassifiseres som kortsiktig gjeld, med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen. I så fall klassifiseres de som langsiktig gjeld.

2.13. Derivater som ikke er sikringsinstrumenter

Finansielle derivater som ikke er regnskapsført som sikringsinstrumenter vurderes til virkelig verdi. Endringer i virkelig verdi resultatføres løpende.

2.14. Kundefordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

2.15. Kortsiktige plasseringer

Kortsiktige plasseringer (aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler) vurderes til laveste verdi av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen.

2.16. Bankinnskudd, kontanter og lignende

Bankinnskudd og kontanter inkluderer kontanter i kasse og bankbeholdning. "Og lignende" er kortsiktig likvide investeringer som omgående kan konverteres til kontanter med et kjent beløp, og med maksimal løpetid på 3 måneder.

2.17. Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Første års avdrag på langsiktig gjeld er klassifisert som kortsiktig gjeld. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

2.18. Pensjoner

Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetalinger til Statens Pensjonskasse, fastsatt basert på periodiske aktuarberegninger. Selskapet har en ytelsesbasert pensjonsordning. En ytelsesplan er en ordning hvor arbeidsgiver forplikter seg til periodiske pensjonsytelser til den ansatte når vedkommende blir pensjonist. Pensjonsutbetalingen er avhengig av flere faktorer, blant annet antall år ansatt i selskapet og lønn.

Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedatoen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en aktuar ved bruk av lineær opptjeningsmetode. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte fremtidige utbetalinger med renten på en obligasjon utstedt av et selskap med høy kredittverdighet i den samme valuta som ytelsen vil bli betalt og med en løpetid som er tilnærmet den samme som løpetiden for den relaterte pensjonsforpliktelsen.

Endringer i forutsetninger, grunnlagsdata og pensjonsplanens ytelser som gir opphav til regnskapsmessig tap eller gevinst blir regnskapsført mot egenkapitalen i den perioden de oppstår.

En endring av ytelsene som er henførbare til tidligere tjenester innebærer en planendring som er en kostnad ved tidligere perioders pensjonsopptjening. Negativ kostnad oppstår når ytelsene endres slik at nåverdien av den ytelsesbaserte pensjonsordningen reduseres.

Pensjonsordningen er ikke direkte fondsbasert. Utbetalingen av pensjoner er garantert av den norske stat (pensjonslovens §1). Det blir simulert en forvaltning av tildelte pensjonsmidler («fiktivt fond») som om disse midlene er plassert i langsiktige statsobligasjoner. Pensjonsordningen kan ikke flyttes på samme måte som en privat pensjonsordning og det forutsettes at pensjonsordningen videreføres i SPK. I simuleringen legges det til grunn at obligasjonen holdes til tidspunkt for utløp. Pensjonsmidlene verdsettes derfor til bokført verdi.

2.19. Avsetning for forpliktelser

Selskapet regnskapsfører avsetninger for forpliktelser når det eksisterer en juridisk eller selvpålagt forpliktelse som følge av tidligere hendelser, det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved en overføring av økonomiske ressurser, og forpliktelsens størrelse kan estimeres med tilstrekkelig grad av pålitelighet. Det avsettes ikke for fremtidige driftstap.

Avsetninger måles til nåverdien av forventede utbetalinger for å innfri forpliktelsen. Det benyttes en diskonteringsrate før skatt som reflekterer nåværende markedssituasjon og risiko spesifikk for forpliktelsen. Økningen i forpliktelsen som følge av endret tidsverdi føres som finanskostnad.

2.20. Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

2.21. Konsernregnskap

Konsernspissen Avinor AS utarbeider konsernregnskap. Konsernregnskap kan innhentes fra Avinor AS sin nettside www.avinor.no

2.22. Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer. Konsernkontoordningen er klassifisert som konsernmellomværende i balansen.

3. Finansielle risikofaktorer

Selskapets aktiviteter medfører ulike typer finansiell risiko: Markedsrisiko (inkludert valutarisiko, virkelig verdi renterisiko, flytende rente risiko og prisisiko), kredittrisiko og likviditetsrisiko. Selskapets overordnede risikostyringsplan fokuserer på å begrense volatiliteten i selskapets finansielle resultater. Selskapet benytter finansielle derivater for å sikre seg mot visse risikoer.

Risikostyringen for selskapet ivaretas av en sentral finansavdeling i Konsernet i overensstemmelse med retningslinjer godkjent av konsernstyret. Konsernets finansavdeling identifiserer, evaluerer og sikrer finansiell risiko i nært samarbeid med de ulike driftsenhetene. Det er etablert retningslinjer som regulerer den overordnede risikostyringen samt spesifikke områder som valutarisiko, renterisiko, kredittrisiko, bruk av finansielle derivater og øvrige finansielle instrumenter samt investering av overskuddslikviditet.

Markedsrisiko

(i) Valutarisiko

Selskapet er eksponert for valutasingninger knyttet til verdien av norske kroner relativt mot andre valutaer på grunn av inntekter og utgifter i utenlandsk valuta. Selskapet inngår terminkontrakter for å redusere valutarisikoen i kontantstrømmer nominert i utenlandsk valuta. Valutarisiko blir beregnet for hver utenlandsk valuta og tar hensyn til eiendeler og gjeld, ikke balanseførte forpliktelser og svært sannsynlige kjøp og salg i den aktuelle valutaen. Selskapet har per 31.12.15 12 inngåtte valutaterminkontrakter.

Kredittrisiko

Selskapet har i det vesentligste kredittrisiko knyttet til kundefordringer og andre kortsiktige fordringer.

Selskapet har retningslinjer for å påse at kreditt som regel kun gis til kunder som ikke har hatt vesentlige problemer med betaling tidligere. Nye kunder vurderes med hensyn til kredittverdighet.

Selskapet har ingen vesentlig kredittrisiko knyttet til en enkelt motpart eller flere motparter som kan sees på som en gruppe pga likheter i kredittrisikoen. Selskapet har kredittrisiko knyttet til 1 vesentlig ekstern kunde som utgjør ca 50 % av omsetningen. Det har ikke vært problemer med oppgjør fra denne kunden.

Selskapet vurderer risikoen for at kundene ikke evner å oppfylle sine forpliktelser som middels.

Selskapet har ikke garantert for tredjeparters gjeld.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke vil være i stand til å betjene sine finansielle forpliktelser etter hvert som de forfaller. Selskapets strategi for å håndtere likviditetsrisiko er å ha tilstrekkelig med likvider til enhver tid for å kunne innfri sine finansielle forpliktelser ved forfall, både under normale og ekstraordinære omstendigheter, uten å risikere uakseptable tap. Selskapet inngår i konsernkontosystemet til Avinor AS.

Øvrig overskuddslikviditet er plassert i bankinnskudd.

Andre noteopplysninger

Ingen finansielle eiendeler har blitt reklassifisert på en slik måte at verdsettelsesmetode har blitt endret fra amortisert kost til virkelig verdi eller motsatt.

Virkelig verdi av derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter er regnskapsført som derivater under omløpsmidler/kortsiktig gjeld eller finansielle anleggsmidler/langsiktig gjeld avhengig av forfallstidspunktet til det tilhørende sikringsobjektet.

Selskapet har implementert endringene i IFRS 7 knyttet til finansielle instrumenter målt til virkelig verdi på balansedagen.

Endringene krever presentasjon av virkelig verdimålinger pr nivå med følgende nivåinndeling for måling av virkelig verdi:

* Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1)

* Verdssettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen (nivå 2)

* Verdssettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger (nivå 3)

Følgende tabell presenterer selskapets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2015:

<i>Avinor Flysikring AS</i>	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Eiendeler				
Sum eiendeler	0,0	0,0	0,0	0,0
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat	0,0	7,0	0,0	7,0
Sum forpliktelser	0,0	7,0	0,0	7,0

4. Driftsinntekter

Av selskapets totale inntekter utgjør 2015 MNOK 841,5 (2014 MNOK 455,8) konserninterne inntekter.

5. Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte med mer

Beløp i MNOK

Lønnskostnad er for perioden 01.01-31.12

	2015	2014
Lønninger	1 002,9	579,6
Arbeidsgiveravgift	149,5	79,2
Pensjonskostnader	175,9	-58,0
Andre ytelser	41,5	20,2
Sum lønnskostnader	1 369,8	621,0

Gjennomsnittlig antall årsverk	1 056	1 062
--------------------------------	-------	-------

Ytelser til ledende personer:

	Adm dir	Styret
Lønn/honorar	2,0	0,6
Pensjonskostnader	0,4	0,0
Sum ytelser	2,4	0,6

Administrerende direktør er omfattet av selskapets kollektive pensjonsordning i Statens Pensjonskasse, samt har avtale om pensjonsdekning utover 12G. Ved oppsigelse er administrerende direktør berettiget til full lønn i oppsigelsestiden på 6 måneder.

Det foreligger ellers ingen forpliktelser til å gi daglig leder eller leder av styret særskilt vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet eller vervet. Det foreligger heller ingen avtaler om bonus, overskuddsdeling eller aksjebasert avlønning.

Det er ikke ytet lån eller stilt garantier til daglig leder, styreleder eller andre nærstående parter.

6. Verdiendringer og andre tap/gevinster - netto

Beløp i MNOK

Spesifikasjon:	2015	2014
Urealiserte verdiendringer (note 13)	-2,1	9,1
Realiserte verdiendringer kraft	0,8	0,6
Valutagevinster/tap (agio/disagio eiendel og gjeld)	11,3	-21,5
Sum	10,0	-11,9

7. Driftskostnader

Beløp i MNOK

Spesifikasjon:	2015	2014
Leie og drift av lokaler	3,5	1,9
Reparasjoner, vedlikehold driftsmateriell	69,1	38,9
Innleide tjenester	85,3	83,7
Konsulentbistand	45,7	22,4
Øvrige driftskostnader	152,8	92,4
Konserninterne kostnader	109,1	59,9
Sum	465,5	299,3

Kostnadsførte honorar til revisor eks mva:

	2015	2014
Lovpålagt revisjon	0,3	0,3
Andre attestasjonstjenester	0,1	0,3
Sum revisjonshonorar	0,4	0,5

Leieavtaler:

Selskapet leier kontorlokaler morselskapet (Avinor AS). Det er i 2015 kostnadsført MNOK 29,3 MNOK

8. Finansposter

Beløp i MNOK

	2015	2014
Finansinntekter		
Renteinntekter på kortsiktig bankinnskudd	2,5	0,0
Renteinntekter på konserninterne fordringer	5,9	2,4
Sum finansinntekter	8,5	2,4
Finanskostnader		
Rentekostnader annet	0,1	0,1
Aktiverte lånekostnader	0,2	0,0
Andre finanskostnader	0,1	0,0
Sum finanskostnader	0,4	0,1
Netto finansinntekt/-kostnad		2,3

9. Skatt

Beløp i MNOK

	2015	2014
Skattekostnad		
Betalbar skatt	58,0	13,8
For mye/lite betalt tidligere år	2,6	0,0
Endring i utsatt skattefordel justering tidl år.	-19,8	0,0
Endring i utsatt skatt	-2,1	50,1
Sum skattekostnad	38,7	64,0
Avstemming av effektiv skattesats		
27 % skatt av resultat før skatt	40,9	63,9
Effekt av for mye/lite betalt tidligere år	2,6	0,0
Korreksjon utsatt skattefordel tidl år	-2,8	0,0
Effekt endring skattesats utsatt skattefordel	-2,1	0,0
Permanente forskjeller (27 %)	0,2	0,1
Skattekostnad	38,7	64,0
Effektiv skattesats	25,6	27,1

Spesifikasjon av utsatt skattefordel og utsatt skatt	31.12.2014	Resultat	Ført mot egenkapital	31.12.2015	Endret
					01.01.2016
Anleggsmidler	12,5	4,0		16,5	15,3
Avsetning etter god regnskapsskikk	-7,4	-8,6		-16,0	-14,8
Pensjoner	-254,4	-15,8	118,9	-151,3	-140,1
Finansielle instrumenter	-2,5	0,6		-1,9	-1,8
Netto utsatt skattefordel(-)/utsatt skatt	-251,8	-19,8	118,9	-152,7	-141,3
Herav balanseført utsatt skattefordel	-251,8			-152,7	-141,3

	2015	2014
Utsatt skattefordel		
Utsatt skattefordel som forventes realisert senere enn 12 måneder	-141,3	-251,8
Utsatt skattefordel som forventes realisert innen 12 måneder	0,0	0,0
	-141,3	-251,8
Netto utsatt skattefordel(-)/utsatt skatt	-141,3	-251,8

10. Varige driftsmidler

Beløp i MNOK

	Tomter og grunn	Bygninger og annen fast eiendom	Transport- midler og fly	Inventar, maskiner med mer	Veier, anlegg med mer	Sum
Regnskapsåret 2014						
Balanseført verdi 01.01	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fisjon 01.06	0,2	196,6	15,2	315,1	3,5	530,6
Tilgang	0,0	0,2	0,5	66,4	0,0	67,1
Avgang (anskaffelseskost)	0,0	0,0	-0,2	-7,1	0,0	-7,3
Avgang (Akk. Avskrivning)	0,0	0,0	0,2	6,9	0,0	7,1
Årets avskrivninger	0,0	-4,1	-1,9	-36,3	-0,2	-42,6
Balanseført verdi 31.12	0,2	192,6	13,8	345,0	3,3	555,0
Per 31 desember 2014						
Anskaffelseskost	0,2	196,7	15,5	374,4	3,5	590,4
Akkumulerte av- og nedskrivninger	0,0	-4,1	-1,7	-29,4	-0,2	-35,4
Balanseført verdi 31.12	0,2	192,6	13,8	345,0	3,3	555,0
Regnskapsåret 2015						
Balanseført verdi 01.01	0,2	192,6	13,8	345,0	3,3	555,0
Tilgang	0,0	4,2	1,0	53,8	0,0	58,9
Avgang (anskaffelseskost)	0,0	0,0	-1,0	0,0	0,0	-1,0
Avgang (Akk. Avskrivning)	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	1,0
Årets avskrivninger	0,0	-6,8	-3,1	-57,1	-0,3	-67,3
Balanseført verdi 31.12	0,2	189,9	11,7	341,7	3,0	546,6
Per 31 desember 2015						
Anskaffelseskost	0,2	200,9	15,5	428,2	3,5	648,3
Akkumulerte av- og nedskrivninger	0,0	-11,0	-3,7	-86,5	-0,5	-101,7
Balanseført verdi 31.12	0,2	189,9	11,7	341,7	3,0	546,6

Økonomisk levetid		10 - 50 år	15 - 50 år	5 - 15 år	5 - 50 år
Avskrivningsmetode	IA	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær

Anlegg under utførelse

Anlegg under utførelse utgjør pr 31.12.15 MNOK 335,2.

Immatrielle eiendeler

Immatrielle eiendeler er bokført med pr 31.12.2015 MNOK 75,5. Dette er i hovedsak egenutviklet programvare. Årets avskrivninger er MNOK 6,3. Avskrives over 5-15 år.

11. Tilknyttet selskap

	Hjemland	Forret- nings- kontor	Hoved- virksomhet	Eier-/ stemme- andel	Bokført verdi	Egen- kapital 31.12.2015 (SEK)	Resultat 2015 (SEK)
<i>Tilknyttede selskaper:</i>							
Entry Point North AB	Sverige	Sturup		25 %	0,1	41,3	11,4

12. Mellomværende med foretak i samme konsern

Beløp i MNOK

Mellomværende med selskap i samme konsern

Selskap AS per 31.12.2015	Avinor AS	Oslo Lufthavn AS	Sum
Fordringer	164,0	2,1	166,2
Sum fordringer	164,0	2,1	166,2
Annen kortsiktig gjeld	95,7	0,3	96,0
Sum gjeld	95,7	0,3	96,0

13. Derivater

Beløp i MNOK

Gjeld	2015	2014	Endring
Valutaterminkontrakter	7,0	9,1	-2,1
Sum	7,0	9,1	-2,1

Netto endring 2,1

Spesifikasjon av netto endring:

Verdiendringer og andre tap/gevinster - netto 7,0 9,1 -2,1

14. Fordringer

Beløp i MNOK

Kundefordringer	2015	2014
Kundefordringer	245,8	242,2
Bokført verdi kundefordringer	245,8	242,2
Årets konstaterte tap på kundefordringer	0,0	0,0

Kortsiktige fordringer	2015	2014
Kundefordringer	143,3	242,2
Konserninterne fordringer	569,7	316,7
Påløpne ikke fakturerte inntekter	87,6	0,0
Forskuddsbetalte driftskostnader	8,4	11,9
Andre kortsiktige fordringer	23,4	0,0
Sum kortsiktige fordringer	832,4	570,8

15. Bankinnskudd, kontanter og lignende

Beløp i MNOK

Beholdning av kontanter ved periodens slutt fremgår av kontantstrømoppstillingen. Selskapet er deltaker i konsernkontosystemet som er etablert i Avinor-konsernet. Avinor AS står som konsernkontoinnehaver. Selskapene som deltar i konsernkontoordningen er solidarisk ansvarlig for de trekk som Avinor konsernet har gjort. Selskapet har pr 31.12.15 403,6 MNOK innestående på konsernkontoordningen. Saldoen er presentert under "Fordringer" i balanseoppstillingen. Konsernet hadde pr 31.12.15 totalt 2.279,9 MNOK innestående knyttet til konsernkontoordningen.

16 Antall aksjer, aksjeeier med videre

Beløp i MNOK

	Antall aksjer	Pålydende	Aksje-kapital
Ordinære aksjer	36 500	0,010	365,0
Sum	36 500	0,010	365,0

Samtlige aksjer eies av Avinor AS. Avinor AS har forretningskontor i Oslo.

17. Egenkapital

Beløp i MNOK

	Aksjekapital	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital ikke resultatført	Annen egenkapital	Total
Balansført verdi 01.01.2014					
Fisjon 01.06.2014	365,0	2,2			367,2
Årsresultat				172,7	172,7
Endring estimatavvik pensjoner - netto etter skatt			-185,9		-185,9
Balansført verdi 31.12.2014	365,0	2,2	-185,9	172,7	354,0
Balansført verdi 01.01.2015	365,0	2,2	-185,9	172,7	354,0
Årsresultat				112,6	112,6
Endring estimatavvik pensjoner - netto etter skatt			321,7		321,7
Endring skattesats - endring utsatt skattefordel ført mot OCI			3,7		3,7
Endring overgangseffekter IFRS - endret skattesats				-17,1	-17,1
Balansført verdi 31.12.2015	365,0	2,2	139,5	268,3	774,9

18. Pensjoner

Beløp i MNOK

Ytelsespensjon

Konsernet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Konsernets pensjonsordning tilfredsstiller kravene i denne lov. Pensjonsordningen omfatter ytelser etter lov om Statens Pensjonskasse (Pensjonsloven). Ytelsene er alders-, uføre-, ektefelle og barnepensjon. I tillegg gjelder eventuelt beregningen for ytelser fra 62 år etter Avtalefestet Pensjon (AFP) for statlig sektor.

Pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser og eventuell tidligere opptjent rettighet fra offentlig ordning. Bruttopenisjonene garanteres uavhengig av folketrygdens ytelser (bruttogarantien). Ca. 66 prosent av de ansatte har pensjonsordning som løper fra 62 eller 65 års alder. Positivt estimatavvik i 2015 (MNOK 335,6) skyldes endring i de økonomiske forutsetningene.

Planendringene (2014) referer seg til innføring av levealderjustering av pensjoner (fra 2010) og nye uførepensjonsregler. Opprinnelig skulle levaldersjusteringen og en samordning av pensjonsytelsene med ny folketrygd sees på som en samlet planendring. Det er nå vurdert slik at levaldersjusteringen kan sees på som en separat planendring.

Risikotabellen K2013 anvendes for død og levealder, men risikotabellen for uføre er basert på risikotabellen K1963*200.

Alder	Forventet levealder		Dødssannynlighet		Uføresannynlighet	
	Mann	Kvinne	Mann	Kvinne	Mann	Kvinne
20	81	85	0,0237 %	0,0094 %	0,1148 %	0,1724 %
40	82	86	0,0501 %	0,0293 %	0,2638 %	0,5236 %
60	84	87	0,3510 %	0,2383 %	1,4064 %	2,4044 %
80	89	91	3,8661 %	2,5469 %	IA	IA

Årets pensjonskostnad er beregnet som følger:

	Avinor Flysikring AS	
	2015	2014
Kostnader ved inneværende periodes pensjonsopptjening	149,5	90,5
Rentekostnad	64,9	53,3
Avkastning på pensjonsmidlene	-48,1	-35,7
Ansattes 2 prosent innskudd	-17,4	-10,0
Administrasjonskostnader	3,1	1,8
Planendring - levealderjustering	0,0	-123,3
Planendring - ny uførepensjon	0,0	-28,7
Arbeidsgiveravgift	23,9	-5,9
Årets pensjonskostnad (note 5)	175,9	-58,0

Pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler:

Avinor Flysikring AS	Sikret	Usikret	2015 Sum	Sikret	Usikret	2014 Sum
Endring brutto pensjonsforpliktelse:						
Pensjonsforpliktelse 1.1.	2 711,0	0,1	2 711,1	0,0	0,0	0,0
Kostnad inneværende periodes pensjonsopptjening	152,6	0,2	152,7	92,2	0,1	92,3
Rentekostnad	64,9		64,9	53,3		53,3
Planendring - levealderjustering				-123,3		-123,3
Planendring - ny uførepensjon				-28,7		-28,7
Fisjon - Avinor Flysikring AS				2 366,7		2 366,7
Pensjonsregulering						0,0
Aktuariell gevinst og tap - økonomiske forutsetn.	-335,6		-335,6	349,2		349,2
Utbetaling pensjon	-12,7		-12,7	1,5		1,5
Brutto pensjonsforpliktelse 31.12	2 580,1	0,3	2 580,4	2 710,9	0,1	2 711,0
Endringer brutto pensjonsmidler:						
Virkelig verdi pensjonsmidler 1.1.	1 885,1		1 885,1	0,0		0,0
Avkastning på pensjonsmidler	48,1		48,1	35,7		35,7
Fisjon - Avinor Flysikring AS	116,0		116,0	1 617,0		1 617,0
Premieinnbetalinger				104,9		104,9
Aktuarielle gevinster og tap	-9,3		-9,3	125,9		125,9
Aktuarielle gevinster og tap - tilførte midler	59,9		59,9			
Utbetaling av pensjoner	-12,7		-12,7	1,5		1,5
Virkelig verdi pensjonsmidler 31.12	2 087,1	0,0	2 087,1	1 885,0	0,0	1 885,0
Netto pensjonsforpliktelse	493,0	0,3	493,3	825,9	0,1	826,0
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	66,9	0,0	66,9	116,4		116,4
Netto balanseført pensjonsforpliktelse 31.12	559,9	0,3	560,2	942,3	0,1	942,4
Faktisk avkastning pensjonsmidler foregående år	16,6			-		-
Forventet premiebetaling neste år	8,4		8,4	171,0		171,0
Forventet utbetaling neste år	-12,9		-12,9	-4,0		-4,0

Ved beregning av pensjonskostnad og netto pensjonsforpliktelse er en rekke forutsetninger lagt til grunn. Diskonteringsrenten er fastsatt basert på markedet for obligasjoner med fortrinnsrett (OMF).

Den veide gjennomsnittlige durasjon på pensjonsforpliktelsen er 29 år. Lønnsøkning og pensjonsregulering er basert på historiske observasjoner for selskapet.

	2015	2014
Diskonteringsrente	2,70 %	2,40 %
Lønnsvekst i prosent	2,50 %	2,75 %
Pensjonsregulering i prosent	1,50 %	1,75 %
AFP-uttak	15,00 %	15,00 %
Gjennomsnittlig fratredelsesrate under 50	3,00 %	3,00 %
Gjennomsnittlig fratredelsesrate over 50	0,20 %	0,20 %

Pensjonsmidler

Premiefastsettelse og beregning av avsetninger til pensjonsytelser for pensjonsordning i SPK foretas etter ordinære aktuarielle prinsipper. Pensjonsordningen er ikke direkte fondsbasert. Utbetalingen av pensjoner er garantert av den norske stat (pensjonslovens §1). Det blir simulert en forvaltning av tildelte pensjonsmidler («fiktivt fond») som om disse midlene er plassert i langsiktige statsobligasjoner. Pensjonsordningen kan ikke flyttes på samme måte som en privat pensjonsordning og denne beregningen forutsetter at pensjonsordningen videreføres i SPK. I simuleringen legges det til grunn at obligasjonene holdes til tidspunkt for utløp. Pensjonsmidlene verdsettes derfor til pålydende pluss avkastning.

Sensitiviteter til pensjonsforpliktelsen :

Sensiviteter til pensjonsforpliktelsen for endringer i de vektete økonomiske forutsetninger er:

Diskonteringsrente: En endring på 1 prosent vil medføre en endring i forpliktelsen på i størrelsesorden MNOK -483/+652

Lønnsvekst: En endring på 1 prosent i inflasjonsforventning vil medføre en endring i forpliktelsen på i størrelsesorden MNOK +153/-332

Grunnbeløp og pensjonsregulering: En endring på 1 %-poeng i forventet grunnbeløp og pensjonsregulering vil medføre en endring i forpliktelsen på i størrelsesorden MNOK +212/-372

19. Annen avsetning for forpliktelser

Beløp i MNOK

	Sum
Balanse 31. desember 2014	13,3
Avsatt	19,9
Reversert	0,0
Benyttet	-6,8
Balanse 31. desember 2015	26,4
Kortsiktige forpliktelser ført som annen kortsiktig gjeld	17,2
Langsiktig del avsetning forpliktelser	9,2

20. Annen kortsiktig gjeld

Beløp i MNOK

	2015	2014
Feriepenger	118,3	69,0
Forskudd fra kunder	44,1	2,4
Lønn og sosiale kostnader	59,0	52,4
Periodisering drifts- og investeringskostnader	44,7	46,4
Konsernintern gjeld	96,0	6,6
Sum	362,2	176,7

Til generalforsamlingen i
Avinor Flysikring AS

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Avinor Flysikring AS, som består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap, utvidet resultat og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og administrerende direktørs ansvar for årsregnskapet

Styret og administrerende direktør er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og administrerende direktør finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Avinor Flysikring AS avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2015 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at styret og administrerende direktør har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokførings-skikk i Norge.

Oslo, 31. mars 2016

ERNST & YOUNG AS

Jan Wellum Svensen
statsautorisert revisor